

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Αρ. Φακ.: 7.1.09/3

19 Απριλίου 2021

Διευθυντές/Διευθύντριες
Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων
Μέσης Εκπαίδευσης

Θέμα: Εφαρμογή του Προγράμματος για την Ομαλή Μετάβαση των Παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Το Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) έχει θέσει ως μια σημαντική προτεραιότητα των πολιτικών του την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Τα προηγούμενα χρόνια έχουν αποσταλεί σχετικές εγκυκλίαι, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2016 και 12 Φεβρουαρίου 2018 (αρ. εγκυκλίων στο διαδίκτυο γρρ4456 και γρρ7106, αντίστοιχα) και έγιναν σχετικά συνέδρια διευθυντών των δυο βαθμίδων σε όλες τις πόλεις, καθώς επίσης και εκπαιδευτικών. Συστηματική προσπάθεια για υποβοήθηση της ομαλής μετάβασης των παιδιών από τη μια βαθμίδα εκπαίδευσης στην άλλη, καταβάλλεται επίσης, μέσα από τα Αναλυτικά Προγράμματα των δύο βαθμίδων, ενώ η ανάπτυξη και εφαρμογή του Ενιαίου Συστήματος Αξιολόγησης του Μαθητή/Μαθήτριας είναι ένα σημαντικό εργαλείο προς την κατεύθυνση της ομαλής μετάβασης.

Παράλληλα, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο προχώρησε το 2016 στην έκδοση σχετικού οδηγού με τίτλο «Οδηγός Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο» (που επανεκδόθηκε το 2017 και βρίσκεται σε όλα τα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης), με στόχο να καθοδηγεί τις προσπάθειες των σχολείων.

Διαπιστώνεται, όμως, πως πέρα από την εφαρμογή του υφιστάμενου Οδηγού Ομαλής Μετάβασης, είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν πρακτικές οι οποίες θα συμβάλουν στην ομαλή μετάβαση των μαθητών/ριών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, ενισχύοντας περαιτέρω τις μαθησιακές δεξιότητες και τη γνωστική τους ετοιμότητα. Αυτό κρίνεται σημαντικό, καθώς με την εφαρμογή του υφιστάμενου Οδηγού, τα παιδιά και οι γονείς/κηδεμόνες τους προετοιμάζονται ικανοποιητικά κυρίως στον τομέα της συναισθηματικής ετοιμότητας και σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με τον γνωστικό τομέα. Αρκετά παιδιά, ερχόμενα αντιμέτωπα με την πραγματικότητα του Γυμνασίου, αντιλαμβάνονται ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του νέου τους σχολείου. Για κάποιους/ες μαθητές/ριες το επίπεδο και οι απαιτήσεις του Γυμνασίου είναι απροσπέλαστα, με αποτέλεσμα να βιώνουν την αποτυχία με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στη βάση όλων των πιο πάνω, προέκυψε η ανάγκη για αναθεώρηση της υφιστάμενης εκπαιδευτικής πολιτικής για την ομαλή μετάβαση, έτσι ώστε να δοθεί καινούρια ώθηση και συνέχεια στην όλη προσπάθεια, με βασικό σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής και επιτυχημένης μετάβασης των μαθητών/ριών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.

Η αναθεωρημένη αυτή πολιτική εδράζεται σε μία ολιστική προσέγγιση που θα εξασφαλίζει όλες εκείνες τις αναγκαίες και απαραίτητες προϋποθέσεις και συνέργειες που θα διευκολύνουν αυτή την προσπάθεια. Οι επιμέρους στόχοι της πολιτικής είναι οι ακόλουθοι:

1. Διαμόρφωση συνοπτικού Κειμένου Πολιτικής για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, το οποίο θα κατευθύνει την όλη προσπάθεια και το οποίο θα παρέχει το πλαίσιο εφαρμογής της πολιτικής. Το Κείμενο Πολιτικής επισυνάπτεται με την παρούσα εγκύκλιο.
2. Περαιτέρω προσπάθεια για ενοποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων της Στ' τάξης Δημοτικού και της Α' τάξης Γυμνασίου, στα γνωστικά αντικείμενα των Ελληνικών, της Γεωγραφίας, της Ιστορίας και των Φυσικών Επιστημών, ώστε να σμικρύνει το όποιο χάσμα παρατηρείται και να γίνεται ανεπαίσθητη η μετάβαση από την Στ' τάξη του Δημοτικού στην Α' τάξη του Γυμνασίου.
3. Αναθεώρηση του «Οδηγού Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο», ώστε να προωθείται η καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων, τόσο στον κοινωνικοσυναισθηματικό όσο και στον μαθησιακό/γνωστικό τομέα.
4. Ανάπτυξη και εφαρμογή στοχευμένων μέτρων και δραστηριοτήτων που να διευκολύνουν την καλύτερη προετοιμασία των μαθητών/ριών της Στ' τάξης του Δημοτικού για ομαλή μετάβασή τους στο Γυμνάσιο. Οι δραστηριότητες αυτές αφορούν σε συγκεκριμένες δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν σε ικανοποιητικό βαθμό οι τελειόφοιτοι/ες μαθητές/μαθήτριες των Δημοτικών σχολείων, εξοικείωση με τις συνθήκες μάθησης του Γυμνασίου και προετοιμασία για καλύτερη ανταπόκριση στις δραστηριότητες αξιολόγησης του Γυμνασίου.
5. Ανάπτυξη και εφαρμογή στοχευμένων μέτρων και δραστηριοτήτων που να διευκολύνουν την ομαλή υποδοχή και ένταξη των μαθητών/ριών στην Α' τάξη του Γυμνασίου. Οι δραστηριότητες αυτές αποσκοπούν μεταξύ άλλων, στην περαιτέρω εξοικείωση των παιδιών με συγκεκριμένες ρουτίνες και μαθησιακές διαδικασίες του Γυμνασίου, κανονισμούς λειτουργίας των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, δεξιότητες μελέτης και μάθησης, μεθόδους αξιολόγησης κ.λ.π.
6. Εστιασμένη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των δύο βαθμίδων και ιδιαίτερα των άμεσα εμπλεκόμενων: εκπαιδευτικών Στ' τάξης Δημοτικού και Α' τάξης Γυμνασίου, διευθυντών/ριών των δύο βαθμίδων και επιθεωρητών/ριών.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών του ΥΠΠΑΝ για ενίσχυση και ενδυνάμωση των σχολείων σε θέματα ομαλής μετάβασης έχει δημιουργηθεί σχετικός ιστότοπος αναφορικά με την ομαλή μετάβαση των μαθητών/ριών, στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΑΝ κάτω από τις Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Στον ιστότοπο, ο οποίος θα εμπλουτίζεται συνεχώς, έχουν ήδη αναρτηθεί ο υφιστάμενος Οδηγός Ομαλής Μετάβασης, χρήσιμα έντυπα, καλές πρακτικές κ.ά. (<http://www.moec.gov.cy/dde/programs/omali-metavasi/>).

Κατανοώντας τους περιορισμούς και τις προκλήσεις που επέφερε η πανδημία στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, προκύπτει ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη για περαιτέρω στήριξη των μαθητών/ριών μας κατά την μετάβασή τους από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Ως εκ τούτου, καλούνται οι Διευθύνσεις και οι εκπαιδευτικοί των σχολείων να μελετήσουν ξανά τον «Οδηγό Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο» και να εφαρμόσουν όσες δραστηριότητες περιλαμβάνονται σε αυτόν και είναι εφικτό να υλοποιηθούν για το υπόλοιπο της παρούσας σχολικής χρονιάς, τηρώντας όλα τα πρωτόκολλα ασφάλειας και υγείας. Για διευκόλυνση των σχολείων, πιο κάτω αναφέρονται ενδεικτικές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν διαδικτυακά στο χρονικό διάστημα που απομένει.

- Σύσταση και συνάντηση Κοινής Επιτροπής Γυμνασίου-Δημοτικού για την Ομαλή Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο
- Επικοινωνία μέσω προγράμματος Teams Υπεύθυνου/ης Β.Δ. και Καθηγητή/τριας ΣΕΑ με τους μαθητές/ριες των Δημοτικών
- Επικοινωνία Διευθυντή/τριας Γυμνασίου μέσω προγράμματος Teams με τους γονείς των παιδιών της Στ' τάξης Δημοτικού ή δια ζώσης συνάντηση Διευθυντή/τριας Γυμνασίου με τους

γονείς στην περίπτωση που τα επιδημιολογικά δεδομένα και οι οδηγίες του Υπουργείου Υγείας το επιτρέπουν

- Έναρξη συζήτησης μεταξύ δασκάλων και μαθητών/ριών για το Γυμνάσιο και καταγραφή σε σχετικό έντυπο των αποριών και των συναισθημάτων τους
- Βιντεογράφιση των εγκαταστάσεων του Γυμνασίου και προώθηση στα Δημοτικά σχολεία
- Ετοιμασία “Ψηφιακών Ταξιδιωτικών Βαλιτσών” που «ταξιδεύουν» σε όλα τα Δημοτικά
- Επικοινωνία μαθητών/ριών Στ’ τάξης των Δημοτικών με παιδιά του Γυμνασίου
- Διδασκαλία μαθημάτων στα παιδιά των Δημοτικών από Καθηγητές/ριες Γυμνασίου
- Καταγραφή σε σχετικό έντυπο των εμπειριών και συναισθημάτων των παιδιών από τη συμμετοχή τους στις διαδικτυακές δραστηριότητες
- Επικοινωνία Καθηγητή/ριας ΣΕΑ μέσω Teams με τους γονείς των παιδιών της Στ’ τάξης ή διαζώσης συνάντησή του/της με τους γονείς στην περίπτωση που τα επιδημιολογικά δεδομένα και οι οδηγίες του Υπουργείου Υγείας το επιτρέπουν
- Επικοινωνία Καθηγητή ΣΕΑ με μαθητές/ριες και εκπαιδευτικούς

Εννοείται ότι τα σχολεία μας είναι ελεύθερα να αποφασίσουν κι άλλους τρόπους που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ομαλή μετάβαση των μαθητών/ριών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι διευθυντικές ομάδες και οι εκπαιδευτικοί των δύο βαθμίδων, μέσα σε πνεύμα συνεργασίας και αλληλοσεβασμού θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της πολιτικής για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής Μέσης
Γενικής Εκπαίδευσης

Κοιν.: Γ.Ε.Δ.Ε., Γ.Ε.Μ.Ε.

: Π.Λ.Ε.

: Ε.Δ.Ε., Ε.Μ.Ε.

: Π.Ο.Ε.Δ., Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ.

: Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων
Γονέων Σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης